Lietas Nr. A420534911
Lietas arhīva Nr. AA43-1281-16/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 3.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Višķere,
tiesneses S.Kanenberga un D.Makarova,

atklātā tiesas sēdē, piedaloties pieteicējam /pers. A/ un atbildētāja Rīgas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārstāvim /pers.T/,

izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par viņa reģistrēšanu palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā un palīdzības saņemšanai sociālā dzīvokļa vai sociālās dzīvojamās telpas izīrēšanai 13.reģistrā, sakarā ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 25.oktobra spriedumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Saskaņā ar pieteicēja /pers. A/ apgalvoto viņa pastāvīgā dzīvesvieta kopš 1985.gada 22.novembra līdz pat mājas nojaukšanai 2011.gada sākumā bija /adrese A/ (ar atsevišķiem pārtraukumiem, piemēram, uz obligātā militārā dienesta un dzīvokļa remonta laiku).
Konkrētais namīpašums /adrese A/, 1993.gadā tika denacionalizēts, savukārt 2011.gadā – nojaukts.

[2] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs ar 2011.gada 18.janvāra iesniegumu vērsās Rīgas domes Mājokļu un vides departamentā (turpmāk – departaments), lūdzot viņu reģistrēt palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai. Iesniegumā un vēlāk iestādei iesniegtajos paskaidrojumos pieteicējs norādījis, ka jau kopš 1985.gada dzīvojis dzīvojamā mājā /adrese A/, - sākotnēji kā īrnieka (mātes) ģimenes loceklis, pēc tam pats noslēdzis īres līgumu un pēc tā termiņa beigām turpinājis faktiskas īres attiecības. 2010.gada beigās mājas īpašnieks visiem īrniekiem izsniedzis paziņojumu, ka māja ir jāatbrīvo, jo tā tikšot nojaukta. 2011.gada 18.janvārī mājā esot ieradušies strādnieki, kas uzsākuši mājas nojaukšanu, līdz ar to pieteicējs bijis spiests no mājas izvākties un uz laiku iemitināties pie draugiem (*pieteicēja iesniegumu atreferējumu sk. lietas 12., 13.lapā*).
Departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisija personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai un izslēgšanai no palīdzības reģistra ar 2011.gada 9.marta lēmumu (protokols Nr.12, 1.10.punkts) atteica reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā (*lietas 15.-16.lapa*), savukārt ar 2011.gada 30.marta lēmumu (protokols Nr.15, 2.17.punkts) tika atteikts reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai sociālā dzīvokļa vai sociālās dzīvojamās telpas izīrēšanai 13.reģistrā (*lietas 12.-14.lapa*).

[3] Izskatot pieteicēja sūdzību par atteikumu viņu reģistrēt palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai, departaments ar 2011.gada 17.maija lēmumu Nr.DMV-11-8448-ap (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) apstrīdētos lēmumus atstāja negrozītus (*lietas 7.-11.lapa*).
Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.
[3.1] Atbilstoši likuma "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta septītajai daļai un Rīgas domes 2010.gada 15.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 "Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (turpmāk – saistošie noteikumi dzīvokļa jautājumu risināšanā) 2.15., 2.3. un 53.3.apakšpunktam 7.reģistrā pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām reģistrē personas ar noteiktiem ienākumiem, kas dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai.
Iestāde konstatējusi, ka pieteicēja dzīvesvieta no 1985.gada 22.novembra līdz 1990.gada 14.martam (izrakstīts sakarā ar dienestu armijā), no 1991.gada 9.oktobra (atgriezies no dienesta armijā) līdz 1994.gada 4.augustam un no 2007.gada 24.aprīļa deklarēta dzīvojamā telpā privātīpašnieka mājā /adrese A/ (turpmāk arī – strīdus dzīvoklis), savukārt no 1999.gada 24.novembra līdz 2007.gada 24.aprīlim /adrese B/. Laika posmā no 1994.gada 4.augusta līdz 1999.gada 24.novembrim pieteicēja dzīvesvieta nav zināma.
Lai arī departaments nenoliedz, ka pieteicēja ienākumi atbilst izvirzītajām prasībām palīdzības saņemšanai, ņemot vērā

pārējos departamenta konstatētos apstākļus, departaments uzskata, ka pieteicējs nav atzīstams par denacionalizētās mājas īrnieku normatīvo aktu izpratnē. Līdz ar to nav pamata viņu reģistrēt palīdzības saņemšanai pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā.

[3.2] Savukārt prasības personas reģistrēšanai 13.reģistrā palīdzības saņemšanai sociālā dzīvokļa vai sociālās dzīvojamās telpas izīrēšanai noteiktas likuma "Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā, kā arī saistošo noteikumu dzīvokļa jautājumu risināšanā 66.2.7. un 66.3.1.apakšpunktā. Iestāde konstatējusi, ka pieteicējs neatbilst šajās tiesību normās noteiktajām prasībām, līdz ar to nepastāv pamats viņu reģistrēt palīdzības saņemšanai 13.reģistrā.

Papildus norādīts, ka iestādei jārīkojas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam un tai nav rīcības brīvības.

[4] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu, reģistrējot viņu pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanai (*lietas 3.-5.lapa*).

Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka laika posmā no 1985.gada 22.novembra, tātad pirms dzīvojamās mājas denacionalizācijas, līdz pat dzīvojamās mājas nojaukšanai 2011.gadā viņš uz tiesiska pamata kā īrnieks dzīvoja /adrese A/ (neilgu laiku sakarā ar strīdus dzīvokļa remontu blakus mājā - /adrese B/). Pēc namīpašuma denacionalizācijas par strīdus dzīvokli 1995.gada 1.janvārī tika noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums uz noteiktu termiņu līdz 1995.gada 1.jūnijam. Pēc minētā termiņa turpinājās faktiskās īres tiesiskās attiecības, jo pieteicējs turpināja īrēt strīdus dzīvokli, maksājot īres maksu namīpašniekam saskaņā ar īres līguma noteikumiem.

Dzīvojamā māja /adrese A/, saistošo noteikumu dzīvokļa jautājumu risināšanā izpratnē ir denacionalizētā māja, savukārt pieteicējs ir denacionalizētās mājas īrnieks. Departamenta lēmumā konstatēts, ka pieteicējs ir persona, kuras ienākumi mēnesī nepārsniedz 200 latus, tāpat ir pierādīts, ka kopš 1985.gada (līdz namīpašuma denacionalizācijai) pieteicējs dzīvoja dzīvojamajā mājā /adrese A/, un turpināja dzīvot tur arī pēc namīpašuma denacionalizācijas, savukārt patlaban pieteicējs ir palicis bez dzīvesvietas, jo māja tika nojaukta. Līdz ar to pieteicējs uzskata, ka ir likuma "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta pirmās daļas subjekts un viņam ir tiesības pieprasīt un saņemt pašvaldības palīdzību.

[5] Departaments tiesai iesniegtā rakstveida paskaidrojumā norādījis, ka pieteikumu neatzīst un uzskata to par nepamatotu, ņemot vērā pārsūdzētajā lēmumā norādītos apsvērumus (*lietas 31.-34.lapa*).

[6] Administratīvā rajona tiesa ar 2012.gada 25.oktobra spriedumu pieteicēja prasījumu daļēji apmierināja, uzdodot departamentam reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā. Savukārt pieteikums daļā par pieteicēja reģistrēšanu palīdzības saņemšanai sociālā dzīvokļa vai sociālās dzīvojamās telpas izīrēšanai 13.reģistrā tika noraidīts.

Tiesas spriedums daļā, kurā pieteikums apmierināts, pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem un apsvērumiem (*lietas 52.-55.lapa*).

[6.1] Likuma "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta septītā daļa noteic, ka pašvaldības domei ir tiesības pirmām kārtām ar dzīvokli nodrošināt arī personas, kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai.

[6.2] Lietā ir strīds, vai pieteicējs ir uzskatāms par denacionalizētās mājas īrnieku, jo tieši tādēļ departaments atteicies izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

[6.3] Saistošo noteikumu dzīvokļa jautājumu risināšanā 2.3.apakšpunkts noteic, ka par denacionalizēto māju īrniekiem atzīstamas personas, kas dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai. Tātad, lai personu varētu atzīt par denacionalizēto māju īrnieku, ir jākonstatē divi priekšnosacījumi: 1) personai ir jādzīvo (jālieto) denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā un 2) jākonstatē, ka persona lietojusi dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai.

[6.4] Tiesa konstatējusi, ka sākotnēji pieteicēja dzīvesvieta no 1985.gada 22.novembra līdz 1990.gada 14.martam bija reģistrēta /adrese A/, tad pieteicējs izrakstīts, bet 1991.gada 9.oktobrī pierakstīts atpakaļ šajā adresē. Tiesa par ticamu atzinusi pieteicēja paskaidroto, ka laika posmā no 1990.gada 14.marta līdz 1991.gada 9.oktobrim pieteicējs dienēja armijā, tāpēc arī bija izrakstīts. Turklāt lietā nav nozīmes apstāklim, kur bija reģistrēta pieteicēja dzīvesvieta laika posmā no 1990.gada 14.marta līdz 1991.gada 9.oktobrim, jo namīpašums denacionalizēts tikai 1993.gada 9.decembrī, līdz ar to pieteicēja pieraksts šajā adresē kopš 1991.gada 9.oktobra pierāda, ka pieteicējs lietojis dzīvokli līdz mājas īpašumtiesību atzīšanai.

Pieteicējs norādījis, ka, lai arī viņa deklarētā dzīvesvieta pēc atgriešanās no militārā dienesta bija namīpašuma 36.dzīvoklī, viņš līdz 1995.gadam faktiski dzīvojis šā namīpašuma 41.dzīvoklī, bet tad, kad 1995.gadā pieteicēja māte un māsa aizbraukušas dzīvot uz Krieviju, pieteicējs pārgājis dzīvot uz 36.dzīvokli, kā arī 1995.gada 1.janvārī noslēdzis īres līgumu par šā dzīvokļa īri. Pēc tam sakarā ar to, ka bija nepieciešams strīdus dzīvokļa remonts un remonta laikā tur nebija iespējams dzīvot, pieteicējs 1999.gada 24.novembrī pierakstīts citā denacionalizētā īpašumā – /adrese B/. Šajā adresē pieteicēja dzīvesvieta bija deklarēta līdz 2007.gada 24.aprīlim, lai gan faktiski pieteicējs, līdzko pabeidza remontu, jau 2000.gadā bija atgriezies un dzīvojis iepriekšējā adresē /adrese A/.

Pārbaudot pieteicēja paskaidrojumus, tiesa tiem piešķīrusi ticamību, jo viņa sniegtie paskaidrojumi ir konsekventi un loģiski. Iestāde nav ieguvusi tādas ziņas, kas dotu pamatu apšaubīt šos paskaidrojumus.

[6.5] Tiesa ņēmusi vērā, ka 1995.gada 1.janvārī pieteicējs noslēdzis dzīvojamās telpas īres līgumu par dzīvokļa /adrese

A/ īri, tāpat lietā atrodas pieteicējam adresēta vēstule par šīs dzīvojamās telpas atbrīvošanu. Vienlaikus tiesa atzinusi, ka 1995.gada 1.janvāra īres līgumam nav izšķirošas nozīmes, jo jebkurā gadījumā konstatējams, ka pieteicējam bija faktiskas īres attiecības. Tam, ka pieteicējs pēc namīpašuma denacionalizācijas uz laiku ir mainījis dzīvesvietas, proti, mainījis /adrese A/.nama ietvaros dzīvokļus un dzīvojis citā denacionalizētā namā uz remonta laiku, nav izšķirošas nozīmes, jo dzīvojamās telpas maiņa ir notikusi denacionalizēto namīpašumu ietvaros.

[6.6] Ievērojot minētos secinājumus, tiesa atzinusi pieteicēju par denacionalizētās mājas īrnieku. Līdz ar to tiesa secināja, ka lietā ir konstatējami priekšnoteikumi labvēlīga administratīva akta izdošanai, ar kuru pieteicējs tiktu reģistrēts palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā.

[7] Departaments pārsūdzēja tiesas spriedumu daļā, kurā pieteikums apmierināts, uzskatot tiesas izdarītos secinājumus par nepamatotiem (*lietas 57.-59.lapa*). Departaments sava viedokļa pamatošanai atkārtojis jau pārsūdzētajā lēmumā izklāstītos apsvērumus, kādēļ, departamenta ieskatā, pieteicējs nav atzīstams par denacionalizētas mājas īrnieku.

Departaments arī uzskata, ka pirmās instances tiesa bez pietiekoša pamata secinājumus balstījusi vien uz pieteicēja paskaidrojumu konsekvenci un loģiku, jo lietā neesot neviens pierādījums, kas apstiprinātu šo pieteicēja apgalvojumu pamatotību.

[8] Izskatot lietu sakarā ar departamenta iesniegto apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2014.gada 26.maija spriedumu pieteicēja pieteikumu noraidīja (*lietas 91.-95.lapa*).

Apgabaltiesa norādīja, ka lietā ir pārbaudāms, vai uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi saskaņā ar tobrīd spēkā esošajām tiesību normām bija pamats pieteicēju reģistrēt palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā. Apgabaltiesa atzina, ka nebija pamata pieteicēju atzīt par denacionalizētās mājas īrnieku, jo uzskatīja, ka lietā nav pierādīts, ka pieteicējam attiecībā uz strīdus dzīvokli turpinājās faktiskās īres attiecības pēc 1999.gada, kad sakarā ar remonta veikšanu pieteicējs pārgājis dzīvot uz blakus mājas dzīvokli /adrese B/. Apgabaltiesa uzskatīja, ka nav pierādīts, ka pieteicējs, kā apgalvo, pēc dzīvokļa remonta 2000.gadā atgriezās dzīvot dzīvoklī /adrese A/, kā arī nav konstatējams, uz kāda tiesiska pamata pieteicējs šo dzīvokli lietoja līdz pat mājas nojaukšanai 2011.gadā (nav īres līguma).

[9] Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, izskatījis lietu sakarā ar pieteicēja iesniegto kasācijas sūdzību par minēto apgabaltiesas spriedumu, 2015.gada 13.novembrī ar spriedumu Nr.SKA-155/2015 pārsūdzēto apgabaltiesas spriedumu atcēla un nodeva lietu apgabaltiesai jaunai izskatīšanai (*lietas 115.-120.lapa*).

Augstākā tiesa norādīja, ka apgabaltiesa nav pienācīgi pārbaudījusi lietas izšķiršanai būtiskos apstākļus. Augstākā tiesa uzsvērusi, ka īres tiesiskās attiecības, kas nodibinātas līdz denacionalizācijas brīdim, ir priekšnoteikums palīdzības saņemšanai, bet nav pamata uzskatīt, ka īres attiecības konstatējamas vienīgi tad, ja ir noslēgts attiecīgs īres līgums. Īres attiecību esību noteic šo attiecību elementu faktiskā esība. Līdz ar to apgabaltiesai jāvērtē, vai pieteicējam attiecībā uz strīdus dzīvokli līdz pat konkrētās mājas nojaukšanai bija faktiskas īres attiecības.

[10] Pēc lietas saņemšanas no Augstākās tiesas apgabaltiesa atkārtotu lietas izskatīšanu uzsāka rakstveida procesā, taču turpināja to izskatīt mutvārdu procesā, lai uzklausītu administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, kā arī nopratinātu lieciniekus.

Apgabaltiesā notikušajās tiesas sēdēs departamenta pārstāvis norādīja, ka pieteicēja pieteikums ir noraidāms, jo neesot pamata uzskatīt, ka pieteicējs ir dzīvojis konkrētajā dzīvoklī visu laiku līdz pat konkrētās mājas nojaukšanai un ka pieteicējs strīdus dzīvokli lietoja tiesiski.

Pieteicējs tiesas sēdē paskaidroja, ka kopš 1985.gada dzīvoja strīdus dzīvoklī kopā ar māti, īres līgums tolaik bija noslēgts ar pieteicēja māti. Pēc mātes aizbraukšanas viņš palicis dzīvot strīdus dzīvoklī, jo bija apprecējies un veidoja savu ģimeni. Vienu laiku bijis spiests pāriet dzīvot uz blakus māju tā iemesla dēļ, ka bija nepieciešams veikt remontu dzīvoklī un mājas kāpņu telpā. Ar mājas pārvaldnieku viņam bijusi noruna, ka remontu viņš veiks par saviem līdzekļiem, bet par remonta laiku nebūs jāmaksā īres maksa. Pēc remonta uzreiz atgriezies dzīvot strīdus dzīvoklī, maksājis īri, bet mājas īpašnieks pēc kāda laika no visiem mājas īrniekiem atteicies pieņemt īres maksu. Tad maksājuši tikai par komunālajiem pakalpojumiem. Dzīvojis strīdus dzīvoklī līdz pat mājas nojaukšanai, ko varot apliecināt visi minētās mājas īrnieki.

Pēc apgabaltiesas pieprasījuma pieteicējs iesniedza tiesai to personu (bijušo kaimiņu) sarakstu, kas varot apliecināt pieteicēja dzīvošanu strīdus dzīvoklī. Tiesas sēdē kā liecinieki tika nopratināti /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/.

Motīvu daļa

[11] Kā jau norādīts šā sprieduma aprakstošajā daļā, apelācijas sūdzība šajā lietā ir iesniegta par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 25.oktobra spriedumu daļā, kurā pieteicēja pieteikums tika apmierināts, proti, saistībā ar pieteicēja reģistrēšanu palīdzības saņemšanai 7.reģistrā. Savukārt Administratīvās rajona tiesas spriedums daļā, kurā noraidīts pieteicēja pieteikums par viņa reģistrēšanu palīdzības saņemšanai 13.reģistrā, nav pārsūdzēts un ir stājies spēkā.

Līdz ar to apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 302.panta pirmajai daļai izskatīs lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību, proti, tiktāl, ciktāl izšķirams jautājums par pieteicēja reģistrēšanu palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā.

[12] Izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai parasti jāņem vērā lietas izskatīšanas tiesā laikā spēkā esošās tiesību normas. Tomēr šim principam ir izņēmumi. Viens no šādiem izņēmumiem attiecas uz sociālajās tiesībās noteiktā labuma gūšanu. Sociālo tiesību jomā tiesiskās situācijas maiņa (tiesību normas grozīšana vai izslēgšana) neietekmē tiesības, kuras personai bija brīdī, kad viņa ar iesniegumiem par šā labuma saņemšanu vērsās iestādē (*sk. Augstākās tiesas 2007.gada 8.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-430/2007 21.punktu, 2009.gada 4.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-379/2009 8.punktu*).

Ievērojot minēto, šajā lietā ir pārbaudāms, vai uz to brīdi, kad pieteicējs vērsās pašvaldībā ar iesniegumu par viņa reģistrēšanu palīdzības saņemšanai, pastāvēja no tiesību normām izrietošs pamats reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā atbilstoši departamenta lēmuma izdošanas laikā spēkā esošajām tiesību normām (arī no Augstākās tiesas šajā lietā pieņemtā sprieduma Nr.SKA-155/2015, kurā ietvertās atziņas apgabaltiesai ir saistošas, izriet, ka lietā jāvērtē situācija uz pieteicēja vēršanās iestādē brīdi).

[13] Likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta septītā daļa (*šeit un turpmāk tiesību normas redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā*) noteic, ka pašvaldības domei ir tiesības pirmām kārtām ar dzīvokli nodrošināt arī personas, kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai. Nosacījumus minēto personu nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu, kā arī kārtību, kādā tās tiek atzītas par tiesīgām saņemt šo palīdzību, nosaka attiecīgā pašvaldības dome savos saistošajos noteikumos.

Saistošo noteikumu dzīvokļa jautājumu risināšanā 53.3.apakšpunkts noteic, ka 7.reģistrā pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtam reģistrē personas ar noteiktiem ienākumiem, un šo noteikumu 2.15.apakšpunktā noteikts, ka persona ar noteiktiem ienākumiem ir denacionalizētās mājas īrnieks, kura trīs mēnešu ienākumi pēc nodokļu nomaksas viena cilvēka ģimenē nepārsniedz 250 latus mēnesī.

Savukārt saistošo noteikumu dzīvokļa jautājumu risināšanā 2.3.apakšpunkts noteic, ka par denacionalizēto māju īrniekiem atzīstamas personas, kas dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai (..).

Tātad, lai personu varētu atzīt par denacionalizēto māju īrnieku, ir jākonstatē divi priekšnosacījumi: 1) persona dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā un 2) personai denacionalizētajā mājā jābūt dzīvojušai līdz likumīgā īpašnieka īpašuma tiesību atjaunošanai.

[14] No lietas materiāliem izriet, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ienākumu apmērs atbilda minētajās tiesību normās noteiktajam, lai pieteicējs varētu pretendēt uz pašvaldības palīdzību.

To apgabaltiesas tiesas sēdē apliecināja arī departamenta pārstāvis, norādot, ka strīds šajā lietā ir tikai par to, vai pieteicējs dzīvoja strīdus dzīvoklī visu laiku līdz konkrētās dzīvojamās mājas nojaukšanai. Vienlaikus departamenta pārstāvis apliecināja, ka nav strīda par otru aspektu, kas būtisks personas atzīšanai par denacionalizētas mājas īrnieku, proti, par to, ka pieteicējs dzīvoja strīdus dzīvoklī, līdz māja tika atdota likumīgajam īpašniekam. Departaments nenoliedzot, ka gan pirms mājas denacionalizācijas, gan pēc tam īres attiecības bija konstatējamas (*sk. tiesas sēdes protokolu lietas 137.lapas otrajā pusē*).

Tādējādi apgabaltiesai, izspriežot šo lietu, jāizvērtē, vai ir pamats atzīt, ka pieteicējs dzīvojis strīdus dzīvoklī līdz pat mājas nojaukšanai un vai attiecīgi departamentam pieteicējs bija jāuzskata par denacionalizētas mājas īrnieku.

Minētais izriet arī no Augstākās tiesas šajā lietā taisītā sprieduma Nr.SKA-155/2015, kurā izteiktās atziņas apgabaltiesai ir saistošas, izskatot lietu. Kā jau norādīts šā sprieduma aprakstošajā daļā, Augstākā tiesa, pārskatot šajā lietā pieņemto Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 26.maija spriedumu, atzina, ka jautājuma par pieteicēja reģistrēšanu palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā izspriešanai izšķiroši ir noskaidrot, vai pieteicējam līdz pat konkrētās mājas nojaukšanai saistībā ar strīdus dzīvokli pastāvēja faktiskas īres attiecības.

[15] Kā jau minēts, procesa dalībnieki apgabaltiesai ir apliecinājuši, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs dzīvoja denacionalizētajā mājā, līdz likumīgais īpašnieks 1993.gada 9.decembrī atguva uz šo māju īpašumtiesības. To papildus apliecina arī tas, ka laika posmā no 1991.gada 9.oktobra līdz 1994.gada 4.augustam pieteicējs strīdus dzīvoklī bija deklarējis savu dzīvesvietu, tātad prezumējams, ka viņš tajā arī faktiski dzīvojis, ko neviens lietā nav apšaubījis.

Līdz ar to tālāk noskaidrojams, vai pieteicējs turpinājis dzīvot šajā namā arī pēc tam, tas ir, no denacionalizācijas līdz mājas nojaukšanai 2011.gadā, par ko lietā nav vienprātības, jo pieteicējs apgalvo, ka viņš tur dzīvojis kopš 1985.gada (izņemot periodus, kad bijis armijā un kad remonta dēļ mitinājies blakus mājā) līdz pat mājas nojaukšanai, savukārt iestāde to apšauba. Tādēļ uzskatāmības labad apgabaltiesa aplūkos lietā konstatējamos faktus par pieteicēja mitināšanos strīdus dzīvoklī.

[15.1] Tātad laikā no denacionalizācijas 1993.gada 9.decembrī līdz 1994.gada 4.augustam turpinājās pieteicēja pieraksts /adrese A/, kas, kā jau pirmīt norādīts, nerada šaubas, ka viņš tur faktiski dzīvojis.

[15.2] Par laiku no 1994.gada 4.augusta līdz 1999.gada 24.novembrim ziņu par pieteicēja deklarēto dzīvesvietu nav, taču pieteicējs paskaidrojis, ka jau kopš 1985.gada dzīvojis šajā dzīvoklī kopā ar māti un māsu kā īrnieka ģimenes loceklis, pamatojoties uz ar māti noslēgto īres līgumu. Pēc atgriešanās no armijas 1991.gadā turpinājis dzīvot šajā namā, bet 1995.gadā, kad pieteicēja māte un māsa atgriezušās uz dzīvi Krievijā, pieteicējs kopā ar savu izveidoto ģimeni palicis dzīvot strīdus dzīvoklī un par tā īri 1995.gada 1.janvārī noslēdzis īres līgumu. Pēc īres līguma termiņa beigām turpinājis šajā

dzīvoklī dzīvot, turpinājis maksāt īres maksu un komunālos pakalpojumus (lai arī vēlāk mājas īpašnieks atteicies īres maksu pieņemt, jo īrnieku un īpašnieka starpā bijušas nesaskaņas, īpašnieks vēlējies īrniekus no mājas izlikt). Dzīvojis strīdus dzīvoklī līdz pat mājas nojaukšanai, kad ieradās strādnieki māju nojaukt. Vienu neilgu laika posmu no 1999.gada beigām, kamēr strīdus dzīvoklī un mājas kāpņu telpā bija nepieciešams remonts, pārgājis dzīvot uz blakus māju, pa šo laiku pats par saviem līdzekļiem veicis strīdus dzīvokļa remontu, un viņam bijusi noruna ar mājas pārvaldnieku, ka par remonta laiku īres maksa nav jāmaksā. Pēc remonta atgriezies dzīvot strīdus dzīvoklī, kur nodzīvojis līdz brīdim, kad 2011.gada 18.janvārī ieradušies strādnieki māju nojaukt.

[15.3] Atbilstoši likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 14.panta ceturtajai daļai (*redakcijā, kas bija spēkā 1995.gada 1.janvārī, šī norma bija ietverta panta trešajā daļā*) pilngadīgs ģimenes loceklis īrnieka nāves vai dzīvesvietas maiņas gadījumā ir tiesīgs prasīt dzīvojamās telpas īres līguma noslēgšanu ar viņu iepriekšējā īrnieka vietā.

Kā redzams no lietas materiāliem, 1995.gada 1.janvārī pieteicējs ar mājas pārvaldnieku noslēdzis īres līgumu par strīdus dzīvokļa īri uz laiku līdz 1995.gada 1.jūnijam (*lietas 22.-27.lapa*).

Ņemot vērā iepriekš norādīto tiesību normu, apgabaltiesa uzskata, ka konkrētajā lietā konstatētajos apstākļos ir pamats uzskatīt, ka īres līguma noslēgšanas fakts apliecina pieteicēja paskaidrojumus, ka līdz tam viņam bija tiesības šo dzīvokli lietot kā īrnieces (savas mātes) ģimenes loceklim, un īres līgums ar viņu noslēgts kā ar īrnieces ģimenes locekli pēc īrnieces aizbraukšanas dzīvot uz Krieviju. Šādos apstākļos denacionalizētas mājas īrnieka jēdziena kontekstā pieteicēja par strīdus dzīvokli noslēgtais 1995.gada 1.janvāra īres līgums ir uzskatāms par iepriekšējo īres attiecību turpināšanu.

Atbildētāja paustajām aizdomām par īres līguma autentiskumu un īres attiecību tiesiskumu tiesa nesaskata pamatu. Turklāt apgabaltiesas tiesas sēdē departamenta pārstāvis norādīja, ka departamenta rīcībā nav nekādas informācijas par to, ka konkrētais īres līgums būtu apstrīdēts vai spēkā neesošs.

Tādējādi arī par laiku no 1994.gada 4.augusta līdz 1995.gada 1.jūnijam, apgabaltiesas ieskatā, ir noskaidrots, ka pieteicējs dzīvoja /adrese A/.

[15.4] Kā jau minēts, saskaņā ar pieteicēja rakstveidā noslēgto īres līgumu, līguma termiņš bija noteikts līdz 1995.gada 1.jūnijam. Vienlaikus pieteicējs ir apgalvojis, ka īres attiecības faktiski turpinājās arī pēc īres līguma termiņa beigām, proti, viņš turpināja lietot strīdus dzīvokli un turpināja par to maksāt īres maksu un maksājumus par komunālajiem pakalpojumiem.

Augstākā tiesa šajā lietā taisītajā spriedumā Nr.SKA-155/2015 norādīja, ka īres līguma rakstveida formas trūkums nedrīkst būt šķērslis īres attiecību konstatēšanai, jo īres attiecības veido to faktiska esība (tas, ka īrnieks lieto dzīvokli un maksā par to izīrētājam norunāto īres maksu).

Pieteicējs, atbildot uz apgabaltiesas jautājumiem par to, kādā veidā notika īres maksas veikšana, atbildēja, ka, cik atceras, sākotnēji naudu iekasējis pārvaldnieks, kurš arī izsniedzis kvītis par samaksāto īri. Šī apgalvojuma apliecināšanai pieteicējs apgabaltiesai iesniedza atsevišķas kvītis, kuras viņam izdevies sameklēt, no kurām redzams, ka maksāta īres maksa 1995., 1997. un 1998.gadā (*lietas 142.-144.lapa*). Pēc tam pārvaldnieks esot ielikts cietumā, un tad pieteicējs un pārējie mājas īrnieki maksājuši par īri īpašniekam pašam. Pēdējos gadus līdz mājas nojaukšanai mājas īpašnieks esot atteicies pieņemt īres maksu, jo uzskatījis, ka konkrētās mājas īrnieki šajā namā dzīvo bez tiesiska pamata. Tajā laikā visi mājas īrnieki, pieteicēju ieskaitot, esot maksājuši tikai par komunālajiem pakalpojumiem. Pieteicējs vienlaikus arī norādīja, ka viņa teikto varot apliecināti visi viņa tā laika kaimiņi.

[15.5] Pēc pieteicēja iesniegtā to personu, kuras var apliecināt viņa dzīvošanu /adrese A/, līdz pat mājas nojaukšanai, vārdu saraksta apgabaltiesa izlases kārtībā pēc nejaušības principa uz tiesas sēdi izsauca /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/. Visas šīs personas tiesas sēdē liecināja, ka viņām ir zināms, ka pieteicējs /adrese/, esot pastāvīgi dzīvojis daudzus gadus (*tiesas sēdes protokols lietas 171.-175.lapā*).

Lieciniece /pers. B/, kura norādīja, ka dzīvojusi /adrese A/, kopš 1975.gada līdz pat mājas nojaukšanai, apliecināja, ka arī pieteicējs šajā mājā dzīvojis līdz pat mājas nojaukšanai daudzus gadus – kopš bērnu dienām (astoņdesmitajiem gadiem). /pers. B/ arī norādīja, ka viņai ir zināms, ka pieteicējs vienu laiku bija apmeties kaut kur netālu, jo savā dzīvoklī taisīja pilnīgi jaunu remontu, bet pēc remonta viņš atgriezies dzīvot mājā /adrese A/. Pieteicējs remontu esot taisījis pats, esot remontējis arī kāpnes un sētā tualetes. /pers. B/ arī apliecināja, ka visiem mājas īrniekiem bija nesaskaņas ar mājas īpašnieku, viņš atteicies pieņemt īres maksu, līdz ar to bijis laiks, kad īrnieki maksājuši tikai komunālos maksājumus, bet ne par īri.

Liecinieks /pers. E/ tiesas sēdē liecināja, ka dzīvojis mājā/adrese/ kopš 1995.gada līdz 2010.gadam, izvācies vēl pirms māja tika nojaukta, jo saņēmis no pašvaldības dzīvokli. Viņam ir zināms, ka pieteicējs konkrētajā mājā dzīvoja jau tad, kad tur iemitinājās liecinieks (proti, 1995.gadā), un ka pieteicējs tur dzīvoja visu laiku, kamēr tur dzīvoja liecinieks, turklāt pieteicējs palika dzīvot šajā mājā arī pēc tam, kad liecinieks no tās 2010.gadā izvācās. Tāpat liecinieks apliecināja, ka viņam ir zināms, ka pieteicējs vienu laiku bija veicis remontu.

Lieciniece /pers. D/ liecināja, ka laika posmā no 1967.gada līdz 2006.gadam dzīvojusi /adrese C/, kas esot blakus pieteicēja mājai (esot kopīgs pagalms). Viņai esot zināms, ka pieteicējs ilgstoši dzīvojis mājā /adrese A/, viņi bijuši draugi, bieži gājuši viens pie otra ciemos, kopīgi svinējuši svētkus. Pieteicējs palicis tur dzīvot arī pēc tam, kad lieciniece pārgājusi dzīvot citur. Atceroties arī, ka pieteicēja dzīvoklī bija remonts, bet domājot, ka viņš turpat dzīvoja arī remonta laikā.

Liecinieks /pers. F/ tiesas sēdē liecināja, ka viņš pieteicēja mājai blakus mājā dzīvojis apmēram kopš 1984.gada. Pieteicēju pazīst, viņi ir draugi, blakus mājās nodzīvojuši vismaz 15 gadus. Kad apmēram pirms 9 gadiem liecinieks ar ģimeni aizgājis dzīvot citur, pieteicējs joprojām palicis dzīvot /adrese A/. Lieciniekam esot arī zināms, ka pieteicēja dzīvoklī bija remonts, ko pieteicējs taisījis pats, bet viņam liekoties, ka pieteicējs remonta laikā turpat arī dzīvoja.

Lieciniece /pers. C/ tiesas sēdē liecināja, ka viņa blakus mājā strādājusi par sētnieci, katru dienu gājusi garām pieteicēja

mājai un zinājusi, ka pieteicējs ilgus gadus dzīvo /adrese A/. Liecinieces vīrs un pieteicējs bijuši draugi, ciemojušies viens pie otra.

Pieteicējs apgabaltiesas tiesas sēdē uzrādīja fotogrāfijas, kurās redzama koka māja no dažādiem rakursiem, uz kuras fona vai kuras logā pozē dažādi cilvēki, tostarp pieteicējs ar meiteni, kura, kā norādījis pieteicējs, esot viņa meita (dzimusi 1993.gadā). Fotogrāfijās pieteicēja meitiņa uz mājas fona redzama apmēram 4 gadu vecumā, uzsākot skolas gaitas, un apmēram 10 gadu vecumā. Apgabaltiesa lūdza šīs fotogrāfijas aplūkot arī visiem lieciniekiem. Liecinieki norādīja, ka attēlos redzamā māja esot dzīvojamā māja /adrese A/, norādīja, kuri logi ir pieteicēja dzīvokļa logi, apliecināja, ka atpazīst pieteicēja meitu un pieteicēja draugus, kā arī pieteicēja dzīvokļa attēlus.

[15.6] Izvērtējusi liecinieku sniegtās liecības kopsakarā, apgabaltiesa atzīst, ka šīs liecības konsekventi apliecina pieteicēja sniegtos paskaidrojumus. Veids, kādā liecinieki sniedza liecības – izteiksmes veids, brīvais un vienkāršais stāstījums, kā arī tas, ka liecinieki uzreiz bez minstināšanās acīmredzami atpazina pieteicēja fotoattēlos redzamos cilvēkus un vietu, apgabaltiesai radīja pilnīgu pārliecību, ka liecinieki sniedz patiesas liecības. Tas, ka ne visi liecinieki zināja, ka pieteicējs uz remonta laiku bija pārgājis dzīvot uz blakus māju, apgabaltiesas ieskatā, nemaina liecību kopējo ticamību, jo ir saprotams, ka situācijā, kad pieteicējs pats strīdus dzīvokli ik dienas ir remontējis, viņa paziņām varēja arī rasties priekšstats, ka viņš turpat arī turpina dzīvot.

[15.7] Ievērojot minēto, apgabaltiesa par ticamiem un lietā izmantojamiem pierādījumiem atzīst arī pieteicēja paša paskaidrojumus, jo tos apliecina citi lietā pārbaudītie pierādījumi (jau minētās liecinieku liecības).

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst par ticamiem pieteicēja paskaidrojumus, ka viņš strīdus dzīvoklī dzīvojis līdz pat mājas nojaukšanai, un nelielais pārtraukums, kad viņš oficiāli dzīvojis blakus mājā /adrese B/, bija saistīts ar strīdus dzīvokļa remontu, kuru pieteicējs veica pats. Turklāt, tā kā pieteicējs ir paskaidrojis, ka remontu viņš veica pats par saviem līdzekļiem (ko apliecināja arī liecinieki) un ka remonta veikšanas laikā mājas pārvaldnieks neprasīja no viņa īres maksu par strīdus dzīvokli, apgabaltiesa uzskata, ka šī pagaidu pārvākšanās uz blakus māju neietekmēja pieteicēja īres attiecības attiecībā uz strīdus dzīvokli.

Apgabaltiesas ieskatā, to, ka pieteicējs konkrētajā mājā dzīvoja līdz pat tās nojaukšanai, apliecina arī lietas materiālos esošā pieteicēja iesniegtā vēstule par mājas atbrīvošanu un plānoto nojaukšanu, ko pieteicējs un citi mājas /adrese A/, īrnieki (tostarp arī tiesas sēdē nopratinātā lieciniece /pers. B/) bija saņēmuši no mājas īpašnieka (vēstulē gan nav norādīts paraksta atšifrējums). Apgabaltiesas ieskatā, tas, ka mājas īpašnieks pieteicējam bija sūtījis šādu vēstuli uz strīdus dzīvokli, apliecina, ka pieteicējs šajā dzīvoklī tiešām dzīvoja līdz pat mājas nojaukšanai.

[15.8] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa kritiski vērtē lietas materiālos esošo Rīgas pašvaldības policijas pārvaldes 2010.gada 20.jūlijā /pers. G/ (kuras saistība ar namīpašumu /adrese A/, tiesai nav zināma) sniegtajā atbildē (*lietas 78.lapa*) norādīto, ka, apsekojot māju /adrese A/, tostarp dzīvokli Nr.36, konstatēts, ka 36.dzīvoklis nav apdzīvots. Apgabaltiesai nav zināms, kādos apstākļos šāds secinājums izdarīts, līdz ar to šim pašvaldības policijas atzinumam nav iespējams piešķirt lielāku svaru nekā visam pārējam apstākļu kopumam.

[15.9] Ievērojot minēto, apgabaltiesa uzskata, ka no lietā esošā pierādījumu kopuma ir secināms, ka pieteicējs līdz pat mājas /adrese A/, nojaukšanai ir dzīvojis strīdus dzīvoklī un ir pamats uzskatīt, ka, dzīvojot šajā dzīvoklī, pieteicējam faktiski turpinājās īres attiecības, kas bija uzsāktas, pieteicējam vēl esot iepriekšējās īrnieces (savas mātes) ģimenes loceklim un pēc tam noslēdzot 1995.gada 1.janvāra īres līgumu. Tā kā šajā lietā pārbaudāmie apstākļi norisinājušies daudzus gadus atpakaļ (sākums vairāk kā divdesmit gadus atpakaļ), ir saprotams, ka objektīvi var nebūt saglabājies lielāks pierādījumu apjoms par pieteicēja faktisko īres attiecību esību, līdz ar to lietā noskaidroto apstākļu un tiesai pieejamo pierādījumu kopums sasniedz tādu pakāpi, kas objektīvi ļauj ticēt pieteicējam.

Tas, ka mājas īpašnieks kādu laiku pirms mājas nojaukšanas atteicies pieņemt īres maksu, jo uzskatīja, ka, tā kā īrniekiem nav noslēgts rakstveida īres līgums, īrnieki konkrētajā mājā dzīvokļus lieto bez tiesiska pamata, apgabaltiesas ieskatā, nevar mainīt apgabaltiesas iepriekš norādīto secinājumu. Apgabaltiesa uzskata, ka gadījumā, ja mājas īpašnieks tiešām uzskatīja, ka īrnieki, tostarp pieteicējs, lietoja mājas /adrese A/, dzīvokļus bez tiesiska pamata, viņš varēja vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasību pret pieteicēju un pārējiem īrniekiem par patvarīgu dzīvojamās telpas izmantošanu un izlikšanu. Tas, ka mājas īpašnieks to nav darījis, apgabaltiesas ieskatā, papildus apliecina, ka faktiski pieteicējam un visticamāk arī pārējiem šīs mājas īrniekiem par dzīvokļiem /adrese A/, bija faktiskas īres attiecības. Ņemot vērā pieteicēja un liecinieku norādīto, ka mājas īpašnieks vairākus gadus centies mājas īrniekus piespiest izvākties un viņiem bija savstarpējas nesaskaņas, situācijā, kad vienlaikus mājas īpašnieks tomēr neizmanto tiesiskus līdzekļus īrnieku izlikšanai, apgabaltiesai liek kritiski vērtēt namīpašnieka pieteicējam un pārējiem īrniekiem adresētajā vēstulē izteikto apgalvojumu, ka īrnieki dzīvokļus lietojuši bez tiesiska pamata.

Tāpat arī departamenta norāde, ka ne visu laiku pieteicējam strīdus dzīvoklī bija pieraksts (deklarētā dzīvesvieta), pati par sevi nav pietiekama, lai atzītu, ka tātad pieteicējam arī nebija faktiskas īres attiecības saistībā ar strīdus dzīvokli. Situācija, ka persona nav deklarējusi dzīvesvietu adresē, kurā faktiski dzīvo, lai arī neliecina par personas atbildības sajūtu un rūpīgu normatīvo aktu izpildi (atbilstoši 2000.gadā spēkā esošajiem Iedzīvotāju pierakstīšanas un izrakstīšanas noteikumiem Latvijas Republikā, gan arī šobrīd spēkā esošajam Dzīvesvietas deklarēšanas likumam personai ir pienākums deklarēt savu dzīvesvietu), tomēr nav nekas neierasts, un pieraksts (dzīvesvietas deklarēšana) pats par sevi bez citiem pierādījumiem nesniedz neapšaubāmu apliecinājumu konkrētas dzīvojamās telpas izmantošanai dzīvošanai.

[16] Tādējādi apgabaltiesa secina, ka, pretēji pārsūdzētajā lēmumā norādītajam, departamentam bija pamats pieteicēju atzīt par denacionalizētās mājas īrnieku, jo pieteicējs dzīvojamā mājā /adrese A/, dzīvoja līdz pat tās nojaukšanai (no lietas

materiāliem izriet, ka pieteicējs 2011.gada 18.janvārī iesniedzis iesniegumu par viņa reģistrēšanu palīdzības saņemšanai, paskaidrojot, ka šajā pašā datumā tiek uzsākta konkrētās mājas nojaukšana un līdz ar to pieteicējs ir spiests no mājas izvākties).

Lietā nav iegūti pierādījumi, kas apliecinātu pretējo. Arī departamenta pārstāvis tiesas sēdē atzina, ka lietas izskatīšanu pēc būtības ir iespējams pabeigt ar lietā esošajiem pierādījumiem, un nenorādīja, ka departaments vēlētos iesniegt vēl kādus pierādījumus, kā arī nelūdza, lai vēl kādus pierādījumus iegūst tiesa.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka laikā, kad pieteicējs vērsās pēc palīdzības pašvaldībā, bija iestājušies visi priekšnoteikumi pieteicējam labvēlīga administratīvā akta izdošanai – pieteicēja reģistrēšanai palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā.

[17] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 "Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējs par pieteikumu par lietas ierosināšanu samaksājis valsts nodevu Ls 20 apmērā, kas atbilst 28,46 *euro* (2011.gada 16.jūnija AS "Latvijas Krājbanka" čeks par pārskaitījumu Nr.4, maksājuma mērķis: Valsts nodeva par darbību veikšanu administratīvajā tiesā) (*lietas 6.lapa*).

Ņemot vērā, ka šajā administratīvajā lietā atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātā iestāde ir departaments, tad pieteicēja samaksātā valsts nodeva 28,46 *euro* apmērā ir piespriežama no Rīgas pilsētas pašvaldības un tā jāatlīdzina no departamenta budžeta līdzekļiem.

[18] Pirmās instances tiesa savā spriedumā nonākusi pie pareiza rezultāta.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par /pers. A/ reģistrēšanu palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā.

Uzlikt pienākumu Rīgas domes Mājokļu un vides departamentam viena mēneša laikā no šī sprieduma spēkā stāšanās dienas reģistrēt /pers. A/ palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 7.reģistrā ar 2011.gada 18.janvāri (proti, datumu, kad pieteicējs ar iesniegumu vērsās iestādē).

Piespriest no Rīgas pilsētas pašvaldības par labu /pers. A/ viņa samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā un noteikt, ka tā atlīdzināma no administratīvajā lietā pieaicinātās iestādes Rīgas domes mājokļu un vides departamenta budžeta līdzekļiem.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

I.Višķere

Tiesnese referente

S.Kanenberga

Tiesneses

D.Makarova